

cego własność narodu litewskiego. Należy zaznaczyć, że w „wrocław”, dotyczący króla Jagielly, wyrażnie oświadczyli, że Polacy są prawdziwymi spadkobiercami króla Jagielly.

Aranżowanie takich procesów i reklama im rozbiona, dowodzi, jak głupimi i dziecinnymi sposobami pragną nacjonalistą litewscy spopularyzować wśród szerszej ludności mało w gruncie rzeczy popularną akcję o „odzyskanie Wilna”.

ZAMORDOWANIE 4 CZŁONKÓW KUOMINTANGU W SZANGHAJU.
Londyn. — Z Szanghaju donoszą, że na ulicach miasta zamordowano ubiegłej nocy 4 wybitnych członków Kuomintang. Mordercy zbiegli. Morderstwo to wywołało w mieście wielkie wrażenie.

ROZŁAM W PPS-LEWICY.
Wilno. — W związku z toczącym się obecnie w Sosnowcu procesem PPS-lewicy, na którym jak wiadomo stwierdzono, że partia ta jest ściśle związana z ruchem wywrotowym w Polsce, w tutejszej

PPS-lewicy nastąpił rozłam. Część działaczy stronnictwa uważając, że akcja komunistyczna nie może mieć miejsca w organizacji, w której oni pracują, postanowili porzucić ją i wyrosować do władz naczelnych PPS-lewicy odpowiedni memoriał.

PREZYDENT LOTWY ZŁOŻY WIZYTĘ W WARSZAWIE.
Warszawa. — Ryski korespondent „Chicago Tribune” opisuje wrażenia, jakie na Lotwie wywołała wizyta prezydenta Estonii dra Strandmana w Warszawie.

Korespondent stwierdza, że ze strony sowieckiej i niemieckiej usiłowano wyrzucić presję na rząd lotewski, ażeby prezydent Zengals zgłosił wizytę w Kownie. Interwencją ta jednak pozostała bezskuteczna.
Ponieważ jednak, jak pisze „Chicago Tribune”, Estonia i Lotwa związane są układem obronnym, a oprócz tego na Lotwie panuje nie zadowolenie z powodu fiaska, jakie poniosły szmirne zapowiedziane stosunki gospodarcze z Sowietami, przewiduje się, że prezydent Zem-

KTO JESZCZE NIE WIDZIAŁ?

Na liczne zapytania pod naszym adresem komunikujemy, że najpiękniejszy film polski p. t.

UNODA ŻYCIA

wświetlać będziemy dziś nieodwołalnie po raz ostatni.
Do godz. 6-jej krzesła 1 zloty.
Pocz. o 5-jej. Ost. seans o 9.30.

gals złoży na wiosnę również wizytę w Warszawie, a Prezydent Mościcki w lipcu odwiedzi nietylko Tallin, ale i Rygę.

ZWŁOKI KONSULA MEKSYKAŃSKIEGO BĘDĄ PRZEWIEZIONE DO KRAJU.

Warszawa. — W czwartek zostały przewiezione z kosziny przy ul. Oczki do kościoła św. Krzyża zwłoki konsula mekсыkańskiego s. p. Raula Rodríguez Duarta, ofiary nieszczęśliwego wypadku samochodowego, która jak podawałszy wydzysza się w środe rano. Trumnę ze zwłokami zložono na parokonnym karawanie, przykrytym sztandarami mekсыkańskimi i polskimi. Za trumną postępowali przedstawiciele korpusu dyplomatycznego i konsularnego, akredytowanego w Warszawie. Termin pogrzebu s. p. konsula Duarta nie został jeszcze ustalony. Zwłoki będą przewiezione do Meksyku na żądanie rządu mekсыkańskiego.

MOTYWY UNIEWAZNIENIA WYBORÓW NA WOŁYNIU.
Warszawa. — Sąd Najwyższy ogłosił motyw wyroku unieważniającego wybory do Sejmu w okręgu łuckim i wybory do senatu w okręgu wołyńskim.

Sąd Najwyższy w motywach stwierdza, że lista wyborcza Wyzwolenia do Sejmu i Senatu została unieważniona przez okr. komisję wyborczą, z powodu stwierdzenia nieścisłego wieku i nazwisk osób, podpisanych na złożonych listach. Wyniki wyborów w okręgach łuckim i wołyńskim, byłyby inne, gdyby nie unieważniono listy Wyzwolenia. Wobec tego sąd Najwyższy postanowił wybory do Sejmu i Senatu w tych okręgach unieważnić.

PRZEDSTAWICIELE PRZEMYSŁU WŁÓKIENNICZEGO U PREMIJERA BARTLA.

— Warszawa. — Premier Bartel przyjął wczoraj w przydzium Rady Ministrów delegację przemysłowców włókienniczych w osobach senatora Laurysiewicza (Lewiatan) i dyrektora Szrednickiego.

Delegacja przedstawiała p. premjera krytyczną sytuację w Łodzi prosila o większe zamówienia i o ich przyspieszenie oraz o ulgi dla przemysłu włókienniczego.

Premier Bartel przyrzekł wszystkim, co leży w mocy rządu, aby przyjsić Łodzi z pomocą.

KILKUDZIESIECIU RABINOM W ROSJI GROZI KARA ŚMIERCI.

Warszawa. — Cadyk z Grodziska, zamieszkały w Warszawie o-

trzymał wczoraj alarmujące wiadomości z Rosji, że w dniach najbliższych ma być wykonany wyrok śmierci na 25 rabinach, oskarżonych o szpiegostwo.

Wczoraj, natychmiast po otrzymaniu tej wiadomości, powzięto ze stały w Warszawie odpowiednie

kroki w celu wstrzymania egzekucji.

Również rabinat wileński otrzymał drogą prywatną alarmujące wiadomości z Mińska sow., że kilkunastu rabinom, osadzonym w więzieniu pod zarzutem rzekomego szpiegostwa, grozi kara śmierci. Rabinat przorszony jest o zaalarmowanie opinii publicznej na całym świecie.

Wczoraj rabinat wileński rozesał depezy do różnych instytucji i osobistości w Europie i Ameryce.

DEMONSTRACJE KOMUNISTÓW.
Wilno. — W dniu wczorajszym w magistracie wileńskim bezrobotni w ilości 100 osób, podburzani przez komunistów wszczęli awanturę usiłowali zorganizować demonstrację. Wzywany oddział policji przywrócił spokój.

KRONIKA

Sobota 22 LUTEGO

Dziś — Piotra Jutro — Damjana
Wschód słońca o godz. 6.44
Zachód o godz. 17.12
Kalendarzyk historyczny:
22/II. 1607 r. odnowiony rokoczek Zebzydowskiego

— Wielki „Bal Prawników” w salonach „Polonii”

Dziś, w sobotę 22 bm., w salonach hotelu „Polonia” odbędzie się wielki „Bal Prawników”, urządzony staraniem częst. Oddziału Stow. Aplikantów Sądowych i Adwokatów. Wejście za zaproszeniami. Początek o godz. 11-jej wiecz.

Będzie to jeden z najwspanialszych balów bieżącego karnawału, wybiera się nań bowiem cała elita sier towarzyszyckich Częstochowy na czele z wszystkimi przedstawicielami mi miejscowego sądownictwa i palectry.

— Bal urzędników państwowych i samorządu powiatowego.

Dziś, w sobotę, w sali kameralnej nowego teatru (ul. Kilińskiego 15) pod protektoratem p. starosty Kühna odbędzie się bal urzędników państwowych i samorządu powiatowego. Wejście za zaproszeniami po 4 zł. od osoby. Początek zabawy tanecznej o godz. 10-jej wieczorem.

Dzisiejszy bal urzędników zapowiada się doskonale i niewątpliwie zgromadzi wszystkich bez wyjątku zaproszonych.

— Mianowania i przeniesienia w sądownictwie.

„Monitor Polski” z dnia 4 bm., przynosi m. in. następujące zmiany w sądownictwie: Wincenty Szafnicki, sędzia grodzki w Częstochowie, mianowany podprokuratorem s. okr. w Piotrkowie; sędziami grodzkimi zostali mianowani asesorowie: Kazimierz Jasiński w Częstochowie i Stanisław Chrapowicki w Częstochowie.

— Częstochowianin szefem departamentu bezpieczeństwa w M. Spraw. Wewn.

Na miejsce p. Henryka Kaweckiego, który został komisarzem rządu na m. st. Warszawy, naczelnikiem Wydziału bezpieczeństwa w Mini-

sterstwie Spraw Wewn. został częstochowianin p. Edward Paciorewski, dotychczasowy naczelnik Wydziału bezpieczeństwa w województwie wołyńskim.

Zaznaczyć należy, że zarówno w generacji wojskowej jak i na najwyszych stanowiskach rządowych znajduje się obecnie już dość znaczna liczba częstochowian.

— Z teatru „Rożniatki”

W piątek o godz. 8-jej m. 30 w. po cenach znizonych (od 80 gr. do 2 zł.) arcywesoła farsa w 3-ach aktach Hennequina: „Dzwonek alarmowy”.

W sobotę: — „Dzwonek alarmowy”.

— W sprawie zasiłków dla bezrobotnych pracowników umysłowych.

Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Warszawie nadal nie przysłał następujący komunikat: Zwracając się do nas często bezrobotni pracownicy umysłowi podnoszą sprawę formalności związanej z uzyskiwaniem świadczeń w wypadku braku pracy, co trwa niekiedy nawet dwa miesiące. Ponieważ z drugiej strony wiemy, że w wielu wypadkach już po dwóch tygodniach pracownik otrzymywał zasiłek, zwróciliśmy się do Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych o wyjaśnienie czemu należy przypisać taką wielką rozpiętość pracy w uzyskiwaniu jednych i tych samych świadczeń.

Jak nas poinformowano w większości wypadków winą leży po stronie samych ubezpieczonych, którzy lekceważą przepisy Ustawy, co z kolei uniemożliwia Zakładowi wypłacenie w terminie świadczeń bezrobotnym. Najczęstszą przyczyną zwolnienia z pracy jest niezgodnie z Ustawą pracowników, którzy zostali zwolniony z pracy na własne żądanie lub z własnej winy wstrzymują się wypłatę zasiłku na trzy miesiące. Pracownicy, uważając, że napisanie „zwolniony z powodu redukcji” utrudni znalezienie nowej posady proszą częstokroć o

korzystały z monopolu produkcji przemysłowej, regulowały w dalszym ciągu życie gospodarcze miast. Statuty Cechów dążyły uciążliwie do wprowadzenia środków za pomocą których konkurencji między majstrami, prowadzili też skuteczną walkę z konkurencją wewnętrzną i zagraniczną. W tym stadium pojawiają się tak zwani partaczycy — nazwa określająca tych wszystkich, którzy usiłowali wylać się z pod monopolu zagarniętym przez Cech, w szczególności na przedmieściach i na podstawie tak zwanych serwitorjatów królowskich. Najbardziej rozwinęta galezjąca przemysłu w wieku XVI był przemysł żelazny, którego największymi ośrodkami, gdzie się skupiał, były okolice Częstochowy i Ciecina oraz Radomsko. Powstaje cały zereg nowych zakładów, rozbudowują i rozrastają się dawniej istniejące. Pod względem ich ilości dominują również Częstochowa oraz powiaty: Łełowski i Wieluński. W tychże okolicach znajdowały się zakłady prowadzone na skalę największą. Niektóre zakłady posiadały do 30 robotników, jak np.: zakład w Osinach, były to zakłady, jak na owe czasy bardzo wielkie, obsługiwane przez 3—6 kół wózków.

„CASINO”
ul. Kościuszki Nr. 18.
Pocz. o godz. 5-jej pp.

mandolinistów i śpiewy

FILM
FILM NAD FILMY

Fascynująca, dramatyczna inscenizacja, najnowszego w dziejach ludzkości, pochoła nędzy, namiętności, rozpusty i romantycznego szaleństwa.

ŻYWY TRUP

Wstrząsający dramat obyczajowy podług słynnej powieści
LWA TOŁSTOJA.

W rolach głównych Potentaci ekranu
W. PUDOWKIN,
Natasza Wacznadze,
Marja Jacobini
i Gustaw Diesl.

2 orkiestry 21 W momentach charakterystycznych przygrywać będzie orkiestra baletnikowa ze śpiewami.

Ceny miejsc, pomimo wielkich kosztów niepodwyższone
Początek przedstawień w niedz. o godz. 3, w sob. o godz. 4, w dnie powsz. o godz. 5-jej p. p. Ost. seans o g. 9,30 wiecz.

Rzemiosła w Polsce a nowe prawo przemysłowe

W owym też czasie zaczyna kryształować się prawo regulowania produkcji i konsumpcji przemysłowej. Nie odbiło się to bez echa na jakości samej produkcji otąd bowiem przepisy Cechowe regulują pracę na wewnątrz monopolizując ją na zewnątrz, powołując do życia specjalną kontrolę nad jakością wytworów, a nawet nad jej ilością. Było to poprzednie czasy w rodzaju kartelów średniowiecznych. Nie słychać w tym okresie o tak zwanych partaczach.

nomii wobec władz miejskich, które ustąpiły Cechom na tej drodze prawo regulowania produkcji i konsumpcji przemysłowej. Nie odbiło się to bez echa na jakości samej produkcji otąd bowiem przepisy Cechowe regulują pracę na wewnątrz monopolizując ją na zewnątrz, powołując do życia specjalną kontrolę nad jakością wytworów, a nawet nad jej ilością. Było to poprzednie czasy w rodzaju kartelów średniowiecznych. Nie słychać w tym okresie o tak zwanych partaczach.

Pomimo wywalczonyj autonomii stosunek miast do Cechów pozostał poprawny. Bowiem Cechy stały się głównymi regulatorami życia gospodarczego jak również głównym czynnikiem wzmagania się do brobytu materialnego i co zatem i dziele rozwoju miast. — Doniosły wpływ Cechów na rozwój gospodarczy kraju przejawiał się przede wszystkim w powstawaniu całego szeregu drobnych miasteczek zażądanie do siebie rzemieślników z wszelkich galezi przemysłu celem zaspokojenia zapotrzebowania okolicy. Jeżeli organizacja cechowa w Polsce średniowiecznej stosunkowo w krótkim czasie zdobyły dominujące stanowisko w dziedzinie

przemysłu — to dlatego ponieważ gotowe wzory tych organizacji zostały bezpośrednio przeniesione z Niemiec i podobnie jak tam objęły niemal wszystkie strony życia współczesnego rzemieślnika. W poczuciu swojej sily rzemieślnicy dążyli również do udziału w życiu publicznym, w jego polityce, zwalczyli możnowładców miejskich przeważnie bogatych kupców, zajmujących urzędy miejskie. Dla osiągnięcia zamierzonych celów łączyli się nieraz poszczególne Cechy w potężne związki. Podczas wojen i najazdów, wywierały nieraz decydujący wpływ przy obronie miasta wzgl. przy zawieraniu paktów i traktatów. Dzięki przysposobieniu charakterowi organizacji rzemieślniczych zdobyły one monopol w wytwórczości i osiągnęły bardzo poważny stopień znaczenia na zewnątrz — zarówno wobec władz miejskich jak i państwowych. Licząc się z silną gospodarczą cechów miasta bronily ich interesów, jako przedstawiciele producentów, w dziedzinie zaś społecznej pośredniczyły w sporach między poszczególnymi Cechami a rzemieślnikami. Organizacja wewnątrz Cechów Polskich oparta była na zasadzie try stopniowej, a więc: mistrz, czeladnik i uczed.

Stosunek mistrza do czeladnika i ucznia regulowały specjalne przepisy, wzorowane na niemieckich. W ogólności można powiedzieć, że organizacja Cechowa w połączeniu z ustrojem władz miejskich, nadała charakterystyczne piętno dla całego życia gospodarczego średnio-wiecznej Polski.

Wiek XVI to okres znamionujący przejęcie Polski do epoki nowożytnej, to wiek złoty dla kraju nie tylko dlatego, że kwitła złota wolność szlachty polskiej, która pełnię władzy politycznej uchwycyła w swoje ręce, skutki, której to wolności niedługo dały na siebie czekać. Wiek XVI był równocześnie wiekiem wspaniałego rozwoju literatury i nauki, przedstawiał również obraz ogromnego rozkwitu przemysłu i potęgi gospodarczej państwa. Przemysł w tym okresie rozwijał się nietylko w miastach, ale i po wsiach, w zależności od warunków lokalnych pod względem surowców i sily popędowej. Pomimo wspaniałego rozwoju gospodarczego, przemysł utrzymał się na poziomie rzemiosła. Organizacja rzemieślnicza pozostała nadal ujęta w formie cechowa, utrzymując w ten sposób tradycje i znaczenie rzemiosła, jakie to ostatnio posiadało w okresie poprzednim. Cechy, i teraz

